

Viite: Poikkeuslupahakemus 27.5.2025

Lupa poiketa yksityisten luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksistä, tilapäinen pintaveden ottaminen, Hailuoto

HAKIJA Polarmoss Oy

VIREILLE 27.5.2025

HAKEMUS

Polarmoss Oy on Hailuodossa sijaitseva yritys, joka hankkii ja jatkojalostaa palleroporonjäkälää lähinnä viherseinien materiaaliksi. Jäkälää on kerätty Hailuodossa jo kohta vuosisadan ajan ja Polarmoss Oy on tämän perinteen jatkaja. Yrityksessä tiedostetaan jäkäliköjen arvo ja niitä hyödynnetään suunnitelmallisesti ja niiden tuottokyvyn ehdoilla.

Jäkälää kerätään vain kosteana, ja kuivana kesänä jäkäläkangasta kastellaan lähellä olevista luonnonvesialueista, kuten lammesta, järvestä, joesta tai merestä.

Polarmoss Oy hakee poikkeamislupaa tarvittaessa ottaa satunnaisesti pintavettä alla mainituista vesialueista 31.10. 2035 asti. Liitteenä 2 kartat ottopaikoista.

Ottopaikkojen ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatit:

- N 7218690 E 388697 Mäntyniemen läheinen lampi
- N 7217070 E 390765 Kivijärvi
- N 7217338 E 391775 Valkjärvi
- N7217972 E 394755 Nuottajärvi
- N7217990 E 395075 Nuottajärvi
- N7218019 E394137 Nuottajärvi
- N7217954 E 393175 Nuottajärvensuot

Hakijalle on myönnetty samaa toimintaa ja samoja kohteita koskeva poikkeuslupa yksityisten suojelualueiden rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseksi 18.4.2016 (POPELY/705/2016).

Hakemuksen täydennyksessä 1.10.2025 hakija on kuvannut vedenottoprosessin olevan vastaava kuin aiemmassa luvassa:

- Kaluston kuljetus tapahtuu kevyellä maastoajoneuvolla tieuraa myöten mahdollisimman lähelle. Pumppu ja imuletkut kuljetetaan miesvoimin vedenottopaikkaan.
- Kastelulinjasto rakennetaan käsin maastoon (paloletkut, Y, T-haarat, sulkuliittimet, suihku ja sumusuuttimet
- Tarvittava vesi pyritään pumppaamaan suoraan maastoon linjastoa pitkin
- Kastelussa käytetään niin vähän vettä kuin mahdollista, koska jäkäle ei saa olla liian märkää
- Toiminnassa seurataan jatkuvasti vesipisteen vedenpintaa. Vedenpinnan säilyminen on tärkeää käytettävän veden puhtauden vuoksi.

3.10.2025

- Uusia kulku-uria ei tehdä
- Työt suunnitellaan siten, että ylimääräistä veden pumpppausta ei tarvitsisi tehdä, hyödynnetään sadepäiviä
- Käytettävän veden määrä riippuu jäkälän kuivuusasteesta. Vettä ei sumuteta jatkuvasti vaan ainoastaan tarvittaessa. Veden käyttö suunnitellaan vesilähteen mukaan. Käyttömääräarvio suuresta vesilähteestä maksimissaan 10 m3 päivässä, yleensä huomattavasti vähemmän.
- Veden ottoa ei tapahdu päivittäin, vaan tarpeen mukaan, vedenkäytön luonne on satunnaista ja tilapäistä

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus myöntää hakijalle luvan poiketa Hailuodon alueella sijaitsevien, päätöksen liitteessä lueteltujen yksityisten suojelualueiden rauhoitusmääräyksistä jäkälän poimimisen kannalta välttämättömän kastelun toteuttamiseksi hakemuksen mukaisesti, seuraavin ehdoin:

1. Lupa astuu voimaan sen saatua lainvoiman ja on voimassa 31.10.2036 saakka;
2. Lupa voidaan perua kokonaan tai osin, mikäli lupaehtoja ei noudateta tai toiminnasta aiheutuu merkittävää haittaa Natura-alueen tai suojelualueiden luonnonarvoille;
3. Kastelurakenteiden asentamista varten voidaan liikkua moottoriajoneuvoilla suojelualueilla olevilla vanhoilla tieurilla. Lupa ei oikeuta moottoriajoneuvoilla liikkumiseen tieurien ulkopuolella;
4. Toiminnasta ei saa jäädä pysyviä jälkiä maastoon tieurien ulkopuolelle;
5. Vedenottoaikoista saa ottaa tilapäisesti kasteluvettä seuraavasti: suuremmat järvet (Nuottajärvi ja Valkjärvi) korkeintaan noin 10 m3/vrk ja pienemmistä kohteista (Nuottajärvensuot, Mäntyniemen läheinen lampi ja Kivijärvi) korkeintaan noin 5 m3/vrk. Erityistä varovaisuutta on noudatettava Nuottajärvensuon vedenottoaikalalla, jolla vedenotto tulee rajoittaa ehdottoman välttämättömään ja ottoaika rajattava mahdollisimman lyhyeksi;
6. Tämä lupa ei oikeuta vedenottoon tai muuhun toimintaan suojelualueilla ilman maanomistajien lupaa. Hakijan tulee huolehtia toiminnan mahdollisesti edellyttämistä muista luvista ja ilmoituksista, esimerkiksi maanomistajille. Valtion maiden osalta toimintaan tulee olla Metsähallituksen lupa.
7. Lupa tai kopio siitä (sähköinen) on pidettävä mukana luonnonsuojelualueilla liikuttaessa ja esitettävä pyydettyä valvontaan oikeutetulle henkilölle;
8. Hakijan tulee raportoida luvan käytöstä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle vuosittain, vuoden loppuun mennessä. Raportti tulee toimittaa ELY-keskuksen kirjaamon kautta, raportista tulee käydä ilmi

vuosittain käytössä olleet vedenottopaikat ja vedenottoajat sekä arvioidut ottomäärät.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Hakemuksen kohteena olevien Hailuodon pohjoisrannan Natura-alueen yksityisten suojelualueiden rauhoitusmääräyksissä kiellettyjä toimia ovat muun muassa rakentaminen, moottoriajoneuvoilla liikkuminen sekä kaikenlainen muu toiminta, joka saattaa vaikuttaa haitallisesti alueen maisemakuvaan tai eläimistön ja kasvillisuuden säilymiseen.

Luonnonsuojelulain 54 § mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualueelta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Jäkälänkeruu on Hailuodossa perinteinen elinkeino, joka on edesauttanut myös metsien säilymistä alueella. Jäkälän kastelu on kuivina kesinä välttämätöntä. Hakemuksessa kuvatulla tavalla ja lupaehtojen mukaan tehtynä tilapäinen ja pienimuotoinen vedenotto ei vaaranna suojelualueiden luontotyyppejä, lajistoa tai perustamistarkoitusta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 54 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.

MAKSUA KOSKEVA PÄÄTÖS

Maksu

316 euroa

Perustelu

Luonnonsuojelulain 54 §:n 1 momentissa tarkoitettu poikkeus yksityisen luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksistä, 316 e; 794/2024 Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Marja-Liisa Seväkivi ja ratkaissut ylitarkastaja Maarit Vainio.

Lisätietoja päätöksestä antaa ylitarkastaja Marja-Liisa Seväkivi, marja-liisa.sevakivi@ely-keskus.fi

3.10.2025

LIITTEET

Luettelo yksityisistä suojelualueista, joita lupa koskee
Asiakirjan sähköinen hyväksymismerkintä
Valitusosoitus

JAKELU

Päätös Hakijalle sähköpostitse

Tiedoksi sähköpostitse:

Suomen luonnonsuojeluliito, Pohjois-Pohjanmaan piiri
Hailuodon kunta
Metsähallitus, Pohjanmaan luontopalvelut
Ympäristöministeriö

PÄÄTÖKSEN YLEISTIEDOKSIANTO

Tämä päätös annetaan tiedoksi hallintolain 62 § mukaisella yleistiedoksiannolla.
Yleistiedoksiantoa koskeva ilmoitus julkaistaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla: www.ely-keskus.fi/pohjois-pohjanmaa > Kuulutukset

Liite 1. Yksityiset luonnonsuojelualueet, joita päätös koskee

MÄNTYNIEMEN LÄHEINEN LAMPI

- Hannuksenrannan-Pohjoisrannan
YSA118353 luonnonsuojelualue
YSA202696 Järvelän luonnonsuojelualue
YSA203123 Hailuodon seurakunnan luonnonsuojelualue
YSA203533 Nuottaperän luonnonsuojelualue I
YSA204842 Rantajuolan II luonnonsuojelualue

VALKJÄRV

I

- YSA202217 Lesken takarannan luonnonsuojelualue
YSA203393 Taustan pohjoinen luonnonsuojelualue
YSA205756 Takarannan suojelualue
YSA205938 Tapiolan luonnonsuojelualue

KIVIJÄRVI

- YSA204669 Rantasuomelan luonnonsuojelualue
YSA204876 Kankaan luonnonsuojelualue
YSA205569 Sunijärven luonnonsuojelualue
YSA205869 Kesälän luonnonsuojelualue
YSA205923 Kästämän luonnonsuojelualue
YSA237362 Lampuotin suojelualue
YSA237195 Pärnin luonnonsuojelualue

NUOTTAJÄRVI

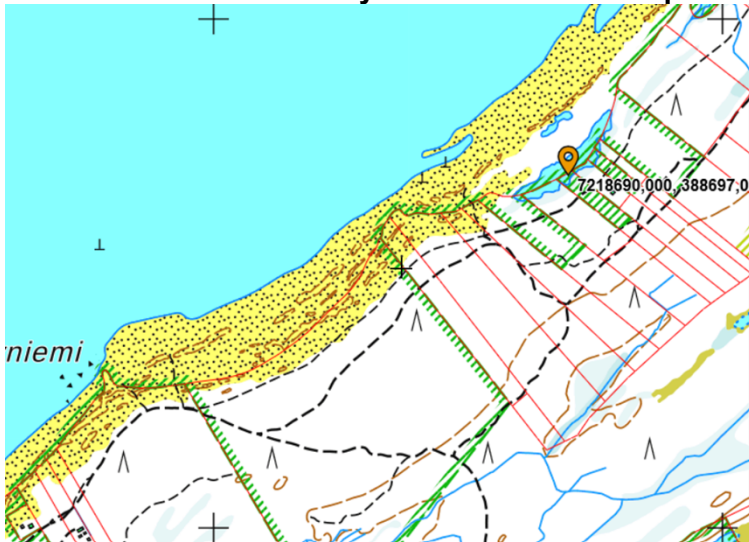
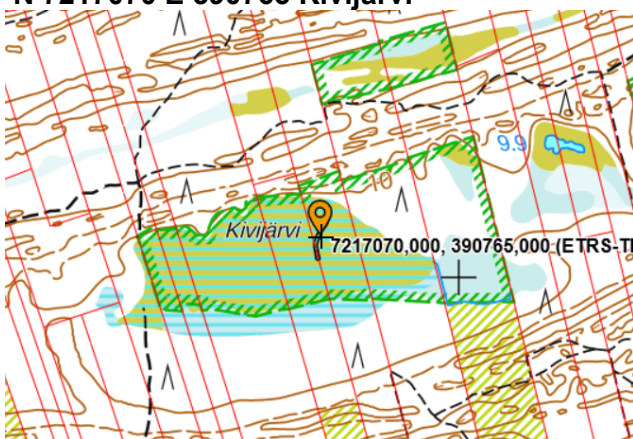
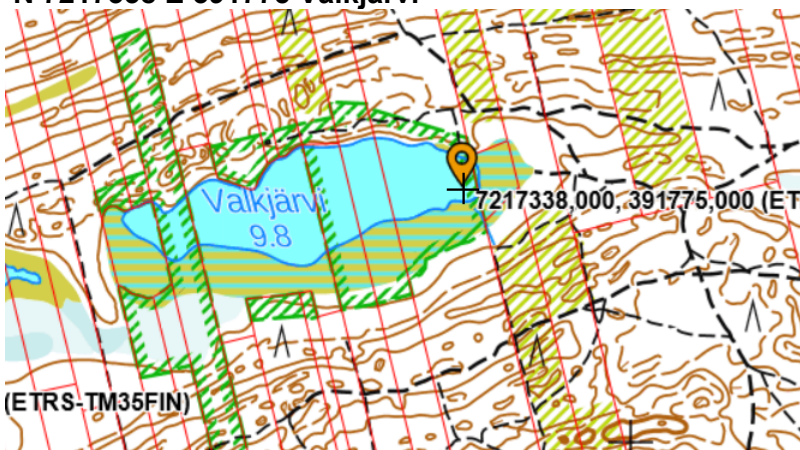
- Hannuksenrannan-Pohjoisrannan
YSA118353 luonnonsuojelualue
YSA203118 Nikulan luonnonsuojelualue
YSA207659 Töyrän luonnonsuojelualue

Nuottajärvensuot

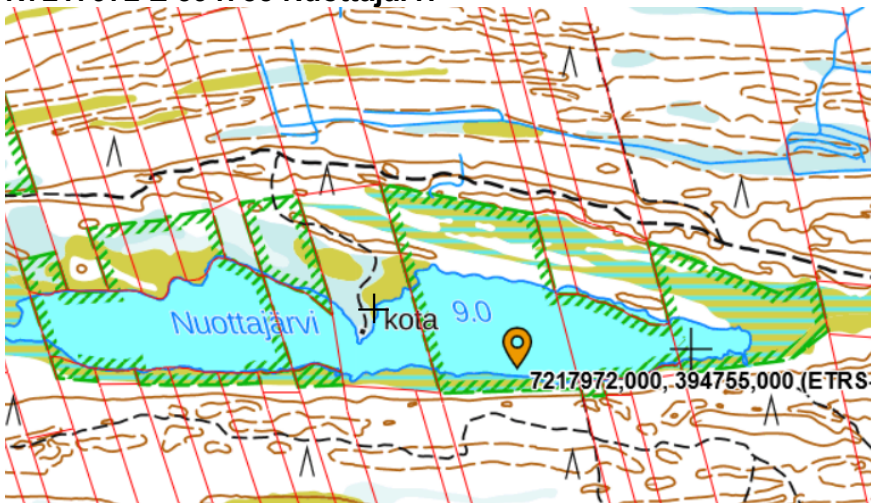
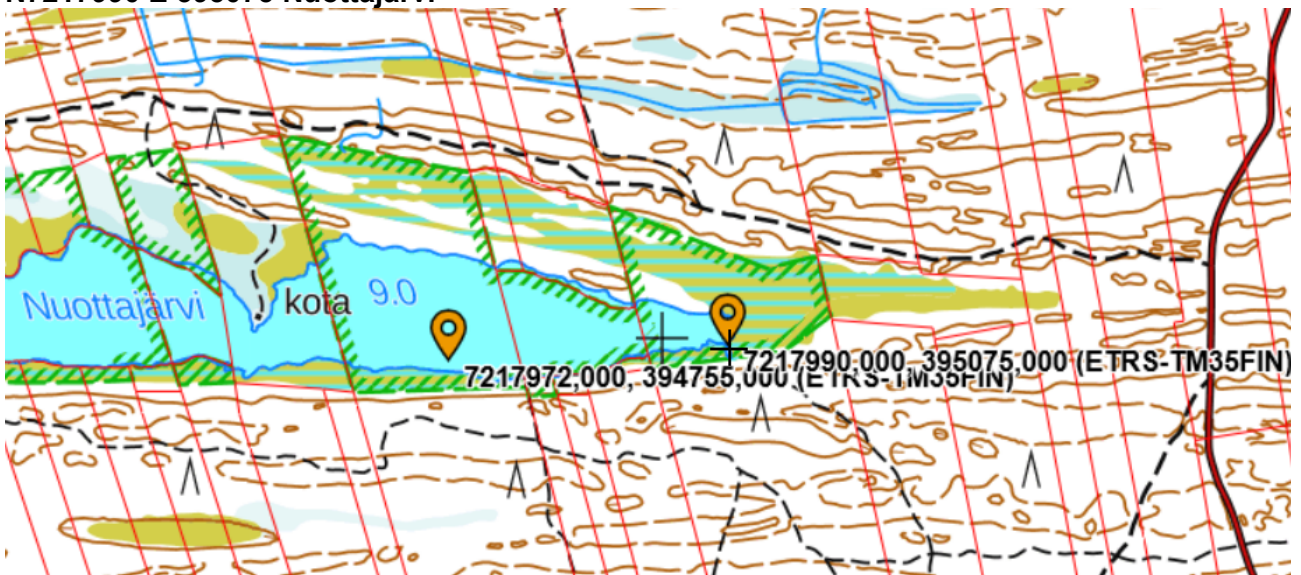
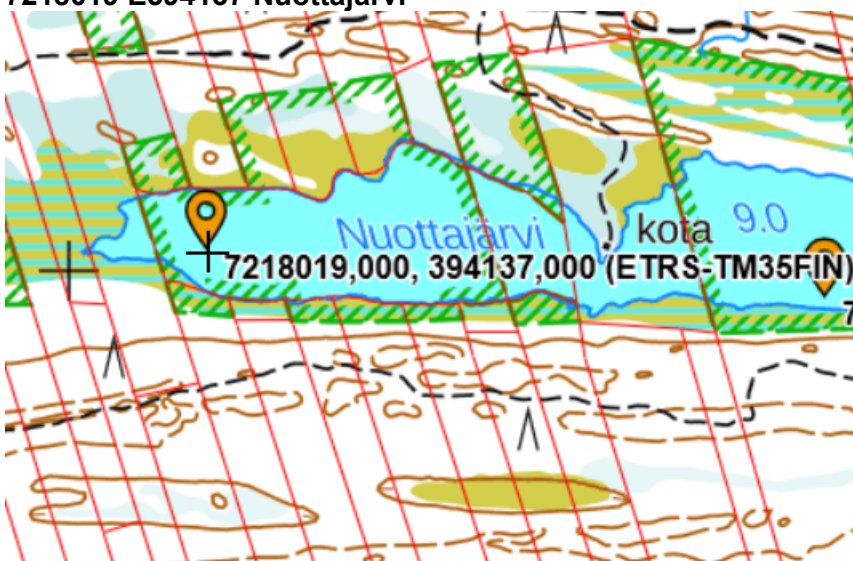
- YSA204737 Lepistön luonnonsuojelualue
YSA205410 Kairan luonnonsuojelualue
YSA205553 Kangas-Vilkin luonnonsuojelualue

3.10.2025

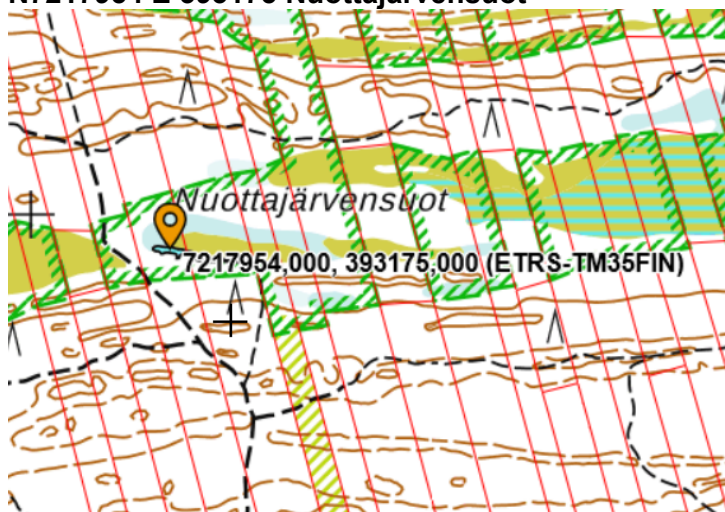
Liite 2. Karttaleikkeet vedenottohteista

N 7218690 E 388697 Mäntyniemen läheinen lampi**N 7217070 E 390765 Kivijärvi****N 7217338 E 391775 Valkjärvi**

3.10.2025

N7217972 E 394755 Nuottajärvi**N7217990 E 395075 Nuottajärvi****7218019 E394137 Nuottajärvi**

3.10.2025

N7217954 E 393175 Nuottajärvensuot

Tämä asiakirja POPELY/1789/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/1789/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Seväkivi Marja-Liisa 03.10.2025 13:47

Ratkaisija Vainio Maarit 03.10.2025 14:45